

MÅLEPUNKTER FOR OPFØLGNING

Nedenfor beskrives de målepunkter, som regeringen vil anvende til at følge udviklingen i dansk økonomi inden for de fire temaer, som indgår i afrapporteringen fra Disruptionrådet.

ET RIGT SAMFUND MED SMÅ SKEL

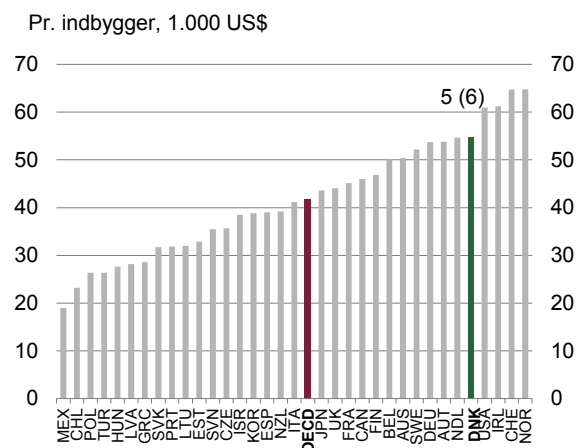
Der anvendes følgende målepunkter som indikatorer for, at Danmark skal være et rigt samfund med små skel:

- BNI pr. indbygger (løbende PPP og løbende priser, USD) på tværs af OECD-landene
- BNP pr. arbejdstime (løbende PPP og løbende priser; USD) på tværs af OECD-landene
- Udenrigshandelskvoten
- Ledighed for ufaglærte

Udviklingen i målepunkterne

I 2017 placerede Danmark sig som nummer 5 blandt OECD-landene (ekskl. Luxembourg) med hensyn til velstandsniveau opgjort som BNI pr. indbygger, se figur 1.

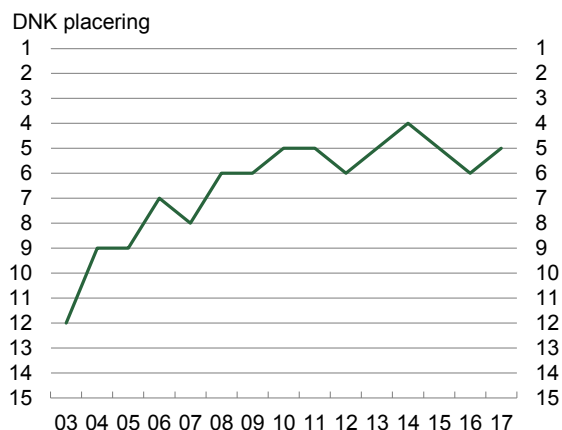
→ **Figur 1** BNI pr. indbygger, 2017

Anm.: Årets priser, købekraftskorrigeret (løbende vægte). Landenes indbyrdes rangering er forbundet med en vis usikkerhed, da der er usikkerhed forbundet med bl.a. opgørelsen af købekraftskorrigerede priser. Nationalregnskabstallene er foreløbige og forbundet med usikkerhed. Parentesen angiver Danmarks placering året før. Data for POL, CHE og TUR er fra 2016. ISL indgår ikke i opgørelsen grundt mangende data. OECD-gennemsnittet af et simpelt gennemsnit af de i figuren viste lande. Kilde: OECD.

Placeringen har svinget mellem nr. 4 og nr. 6 i 2010'erne. Tidligere har Danmarks placering været noget lavere, se figur 2.

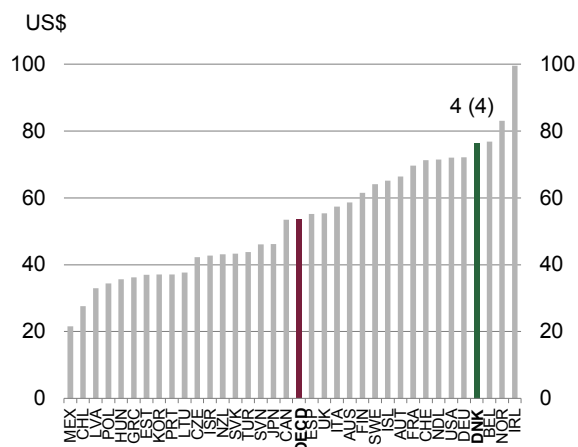
→ **Figur 2** Danmarks placering blandt OECD-landene BNI pr. indbygger, 2003-2017

Anm.: Årets priser, købekraftskorrigeret (løbende vægte). Der er betydelig usikkerhed forbundet med købekraftskorrektion. Kilde: OECD.

I 2017 placerede Danmark sig som nr. 4 blandt OECD-landene med hensyn til BNP pr. arbejdstime, se figur 3.

→ **Figur 3** BNP pr. arbejdstime, 2017

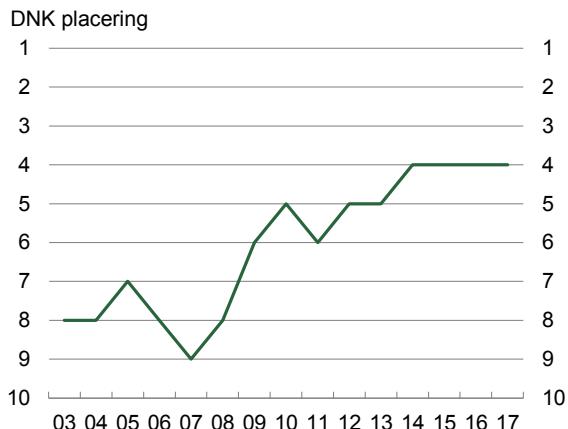

Anm.: I årets priser, købekraftskorrigeret (løbende vægte). Parentesen angiver Danmarks placering året før. Landenes indbyrdes rangering er forbundet med en vis usikkerhed, da der er usikkerhed forbundet med bl.a. opgørelsen af købekraftskorrigerede priser. Nationalregnskabstallene er foreløbige og forbundet med usikkerhed. Opgørelsen af arbejdstimer er forbundet med usikkerhed, og der henvises til *Redegørelse om vækst og konkurrenceevne 2018* for metodiske udfordringer ved opgørelsen. OECD-gennemsnittet af et simpelt gennemsnit af de i figuren viste lande. Kilde: OECD.

Hen over de seneste ca. 10 år er dansk økonomi blevet mere produktiv og er gået fra nr. 9 til nr. 4 blandt OECD-landene, se figur 4.

Opfølgning på Disruptionrådets arbejde

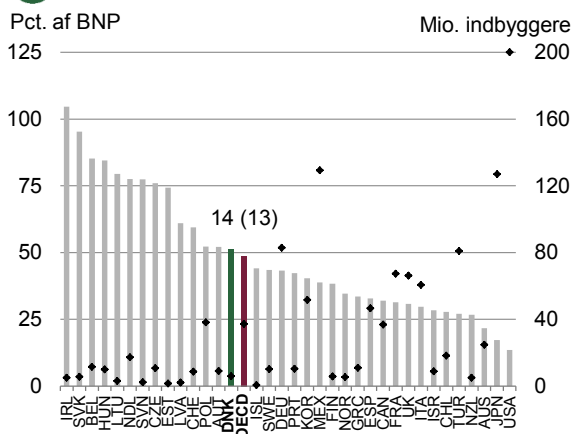
→ **Figur 4** Danmarks placering blandt OECD-landene, BNP pr. arbejdstime, 2003-2017

Anm.: I årets priser, købekraftskorrigeret (løbende vægte). Se anmærkning til figur 3.
Kilde: OECD.

Danmark lå nr. 14 i OECD mht. udenrigshandelskvoten i 2017. Året før lå Danmark som nr. 13. blandt OECD-landene, se figur 5.

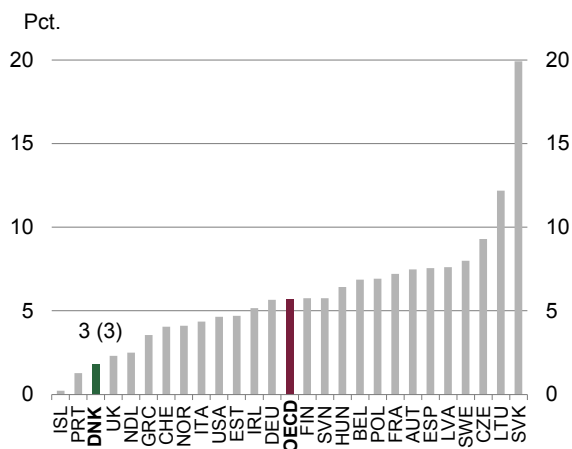
→ **Figur 5** Udenrigshandelskvoten, 2017

Anm.: Udenrigshandelskvoten opgjort som gennemsnittet af import og eksport af varer og tjenester i pct. af BNP. Prikker angiver mio. indbyggere (h. akse). Prikker i figuren angiver indbyggertal. USA har ca. 326 mio. indbyggere, men er markeret øverst på skalaen (ved 200).
Kilde: OECD og Verdensbanken.

Danmark har den tredje laveste mer-ledighed for uaglærte blandt de 26 OECD-lande, se figur 6.

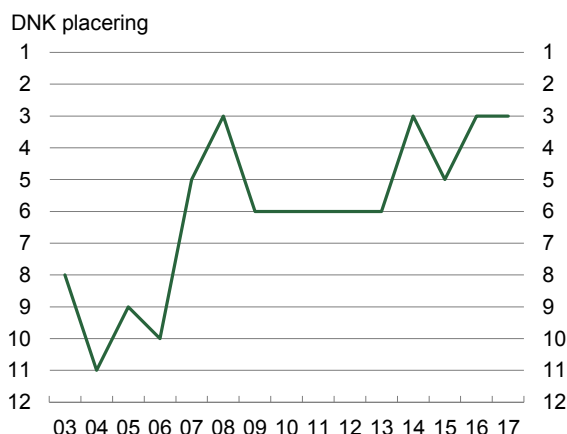
→ **Figur 6** Mer-ledighed blandt uaglærte i forhold til nationalt ledighedsgennemsnit, 24-64 årige, 2017

Anm.: Uaglærte (low skilled) har op til grundskole (10. kl.) som højeste uddannelse. Aldersafgrænsning på 25-64 år følger OECD-opgørelse for uaglærte.
Kilde: OECD.

Danmarks relative placering blandt OECD-landene er forbedret siden efter finanskrisen, se figur 7.

→ **Figur 7** Danmarks placering blandt OECD-landene, mer-ledighed blandt uaglærte, 2003-2017

Anm.: Uaglærte (low skilled) har op til grundskole (10. kl.) som højeste uddannelse. Se anm. for figur 6.
Kilde: OECD.

FREMTIDENS UDDANNELSER I EN DIGITAL VERDEN

Der anvendes følgende målepunkter som indikatorer for fremtidens uddannelser i en digital verden:

- Nyuddannedes beskæftigelse
- PISA: Resultater i matematik, læsning og naturfag
- Andelen, der gennemfører en ungdomsuddannelse

Opfølgning på Disruptionrådets arbejde

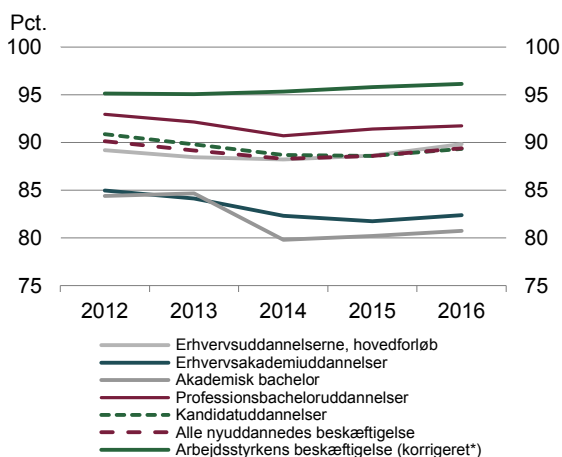
- STEM-dimittender per samtlige dimittender fra videregående uddannelser Andelen af danske publikationer, der ligger i top 10 pct. i verden blandt mest citerede

Udviklingen i målepunkterne

I 2016 var 89 pct. af de nyuddannede med en erhvervskompetencegivende uddannelse i arbejdsstyrken i beskæftigelse inden for to år efter de dimitterede, mens beskæftigelsesfrekvensen i den samlede arbejdsstyrke var 95 pct. (korrigeret for større konjunkturfølsomhed i de nyuddannedes beskæftigelse). Professionsbachelorer har den højeste beskæftigelse blandt personer med en videregående uddannelse, efterfulgt af kandidatuddannede og erhvervsakademiuddannede, se figur 8.

Målet er, at beskæftigelsesfrekvensen for nyuddannede skal være mindst på niveau med den erhvervsaktive befolkning, når der tages hensyn til blandt andet større konjunkturfølsomhed.

➔ **Figur 8** Nyuddannedes beskæftigelse i andet år efter dimission samt arbejdsstyrkens beskæftigelse, 2012-2016

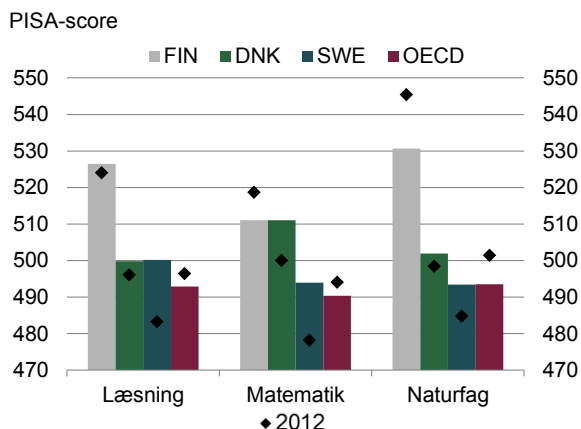

Anm.: Data er korrigeret for større konjunkturfølsomhed i de nyuddannedes beskæftigelse

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på basis af Danmarks Statistik.

Danske elevers resultater er forbedret i 2015 sammenlignet med 2012 ifølge PISA-undersøgelsen og er over OECD-gennemsnittet i 2015. Den seneste PISA-undersøgelse er foretaget i 2015 og resultaterne heraf blev offentliggjort i december 2016, se figur 9.

➔ **Figur 9** PISA-score, 2012 og 2015

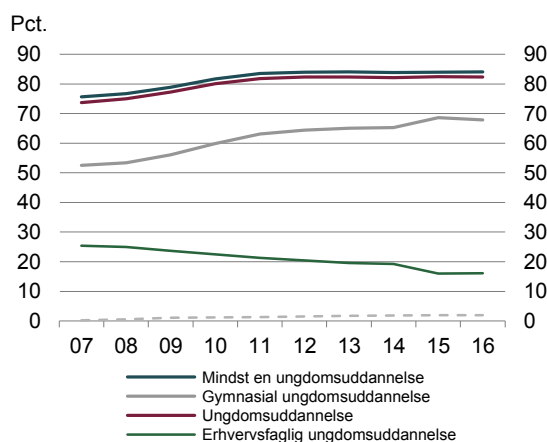
Anm.: Søjler angiver PISA-score i 2015, og prikker angiver PISA-score i 2012.

Kilde: OECD, PISA.

Med aftale om *bedre veje til uddannelse og job* blev der vedtaget en ny uddannelsespolitisk målsætning om, at mindst 90 pct. af 25-årige skal have gennemført en ungdomsuddannelse, og at andelen af unge under 25 år, som ikke har tilknytning til uddannelse eller arbejdsmarkedet, skal være halveret i 2030.

84 procent af de unge, som gik i 9. klasse i 2016, forventes at opnå mindst en ungdomsuddannelse, inden de bliver 25 år. I perioden fra 2007-2012 har andelen været stigende, men siden 2012 har andelen været uændret. På landsplan udgør andelen af unge uden tilknytning til uddannelse eller arbejdsmarkedet omkring 7 procent af de unge i alderen 15-24 år. Denne andel skal i 2030 være halveret, dvs. på 3,5 procent, se figur 10.

➔ **Figur 10** Andelen af unge, som forventes at få mindst en ungdomsuddannelse, inden de bliver 25 år, 2007-2016

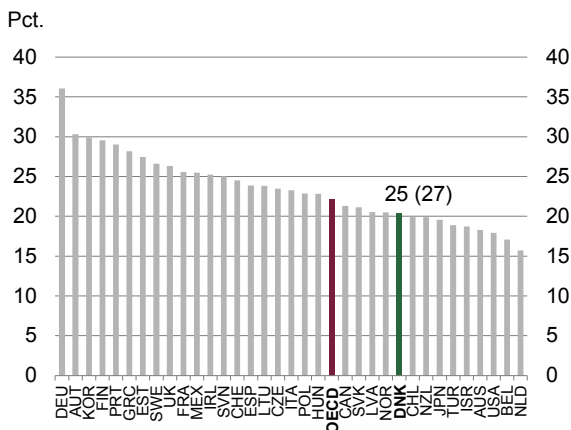
Anm.: STU er særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse, KUU er kombineret ungdomsuddannelse. Det bemærkes, at Profilmodellen tager afsæt i 9.-klasseselever i et givent år og måler herfra andel med 8 uddannelsesår.

Kilde: Undervisningsministeriets profilmodel

Opfølgning på Disruptionrådets arbejde

Danmark var i 2016 nr. 25 blandt OECD-landene, målt på andelen af STEM-dimittender (science, technology, engineering, math) ud af det samlede antal dimittender fra videregående uddannelser. Det er under OECD-gennemsnittet. Året før lå Danmark nr. 27, se figur 11.

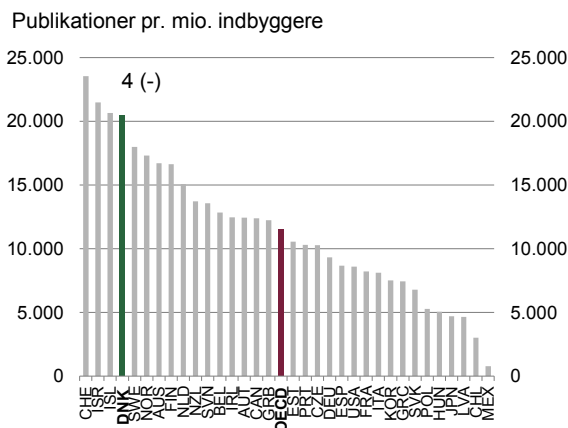
→ **Figur 11** STEM-dimittender per samtlige dimittender fra videregående uddannelser, 2016

Anm.: Dimittender fra videregående uddannelser dækker erhvervsakademiuddannede, professions- og akademiske bachelorer mv., kandidatuddannede mv. Der er tale om et vægtet OECD-gennemsnit.
Kilde: Eurostat.

For perioden 2013-2017 har Danmark været på en fjerdeplads blandt OECD-landene målt på antallet af videnskabelige publikationer per mio. indbyggere, jf. figur 12. I perioden har Danmark publiceret omkring 20.000 publikationer per mio. indbygger. Til sammenligning har Schweiz publiceret omkring 24.000 publikationer, og er det OECD-land med det højeste antal af publikationer per mio. indbygger, se figur 12.

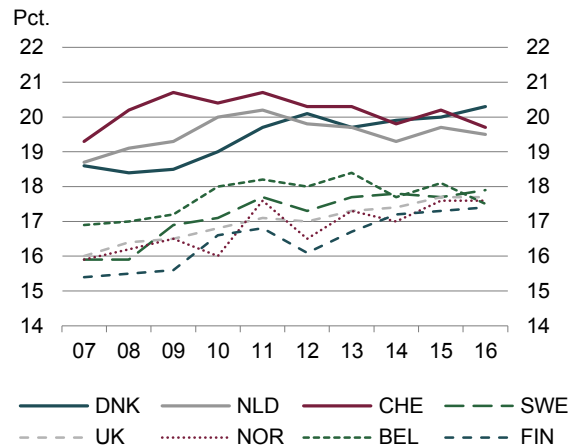
→ **Figur 12** Antal publikationer pr. mio. indbygger, 2013-2017

Anm.: Typer af publikationer: Artikler, reviews og konferencebidrag
Kilde: Scival, Elsevier B. V. (2018). Scival baserer sig på Scopus-data og UN Statistics Division World Population Prospects

Danmark har en høj international gennemslagskraft i forskning målt ved andelen af verdens 10 pct. mest citerede publikationer. I 2016 var 20 pct. af de danske forskningspublikationer således blandt verdens 10 pct. mest citerede publikationer. Det er den højeste andel blandt OECD-landene i 2016, se figur 13.

→ **Figur 13** Andel af de 10 pct. mest citerede videnskabelige publikationer, OECD, 2007-2016

Anm.: Opgørelsen er feltvægtet, og selvcitationer er inkluderet. Typer af publikationer: Artikler, reviews og konferencebidrag. Luxemburg og Island er placeret henholdsvis nr. 2 og nr. 5 i 2016 og er ekskluderet af opgørelsen pga. landenes størrelse.
Kilde: Scival, Elsevier B. V. (2018). Scival baserer sig på Scopus-data.

KONKURRENCEDYGTIGE VIRKSOMHEDER, DER ER DIGITALE FRONTLØBERE

Der anvendes følgende målepunkter som indikatorer for konkurrencedygtige virksomheder, der er digitale frontløbere:

- Erhvervsinvesteringer som andel af bruttoværditilvæksten
- Andelen i den private sektor med en videregående uddannelse
- DESI-scoren for digitaliseringsgraden
- Antal vækstvirksomheder i forhold til indbyggertal

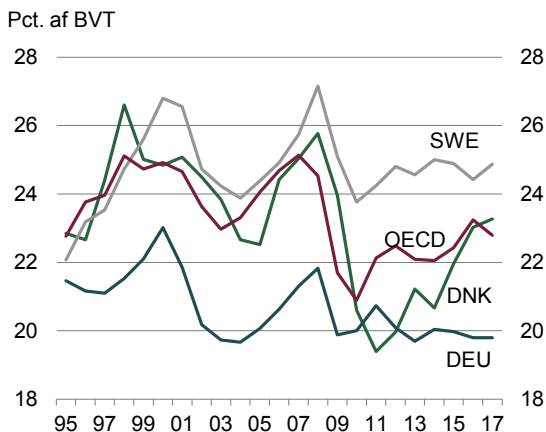
Udviklingen i målepunkterne

Erhvervsinvesteringer som andel af den samlede bruttoværditilvækst (BVT) har haft en faldende tendens siden 2000 i både OECD og Danmark. En medvirkende årsag til dette fald er blandt andet, at mindre kapitalintensive erhverv som service fylder mere i økonomien end tidligere. Danske virksomheders investeringskvote faldt markant i kriseårene 2008-2011, hvilket skal ses i lyset af et relativt kraftigt konjunkturtilbageslag. Investeringskvoten er steget siden 2011 i takt med opsvinget. Investeringsniveauet ligger

Opfølgning på Disruptionrådets arbejde

tæt på OECD-gennemsnittet, med stadig en del under niveauet for Sverige, se figur 14.

→ **Figur 14** Erhvervsinvesteringer i udvalgte OECD-lande, 1995-2017

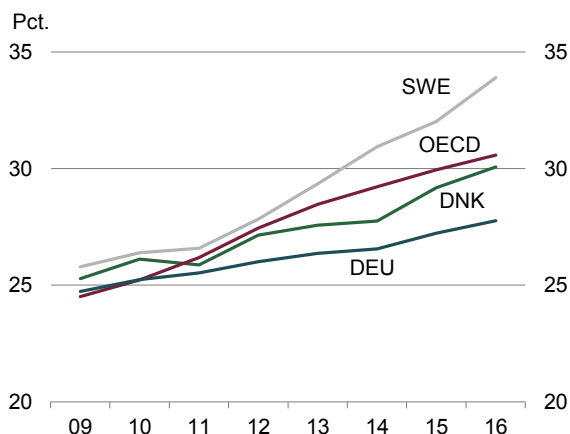

Anm.: Erhvervsinvesteringerne er opgjort i løbende priser som andel af BVT for private byerhverv ekskl. ejendomshandel.
Kilde: OECD.

Danmark har de senere år ligget lidt under OECD-gennemsnit, efter at have ligget over i årene frem til 2010 mht. andelen af de beskæftigede i den private sektor, der har en videregående uddannelse, se figur 15.

De danske tal skal ses i lyset af, at bl.a. sundhedsområdet – som beskæftiger mange højtuddannede – langt overvejende hører under den offentlige sektor i Danmark og ikke den private sektor, som i en række andre OECD-lande.

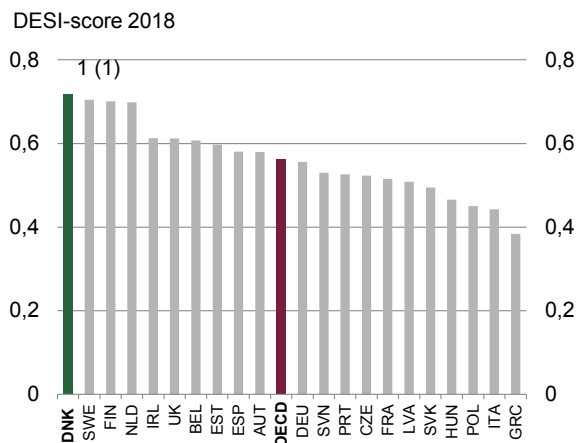
→ **Figur 15** Beskæftigede med videregående uddannelse i den private sektor, 2009-2016

Anm.: Den private sektor er defineret ud fra brancher, som er inden for den private sektor i alle lande. AUT er udeladt fra OECD-gennemsnit grundet databrud mellem 2013 og 2014.
Kilde: Eurostat, specialkørsel.

Danmark har gennem en række år ligget som nummer 1 på DESI-scoren over den digitale økonomi og det digitale samfund. I 2018 indtager Danmark atter en førsteplads blandt EU-lande, se figur 16.

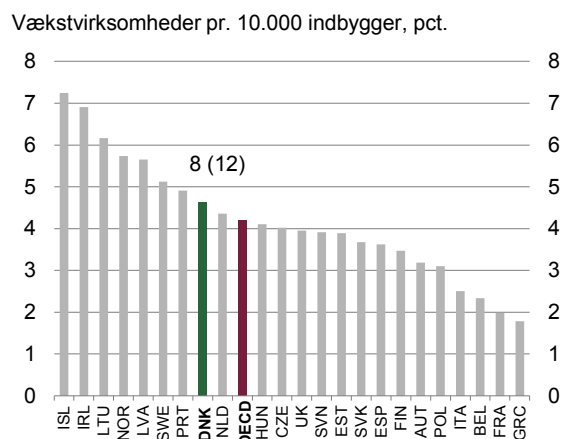
→ **Figur 16** Indeks over den digitale økonomi og det digitale samfund (DESI), 2018

Anm.: EU-Kommissionens DESI-indeks er et indeks baseret på fem dimensioner med i alt 40 indikatorer: a) Digitale offentlige services, b) brug af internet, c) digitale kompetencer, d) digital infrastruktur samt e) anvendelse af digital teknologi i virksomheder. Figuren viser et udvalg af EU-lande. OECD angiver gennemsnittet af samtlige lande vist i figuren. Estimerne er behæftet med usikkerhed.
Kilde: EU Kommissionen, Digital Agenda Scoreboard 2018 og egne beregninger.

Danmark ligger tæt på OECD-gennemsnittet i forhold til andelen af virksomhederne, der er vækstvirksomheder. Danmark lå i 2016 (vækstperiode 2013-2016) nr. 8 i EU, hvilket er højere end i 2015, se figur 17.

→ **Figur 17** Antal vækstvirksomheder pr. 10.000 indbyggere, 2016

Anm.: Vækstvirksomheder i pct. af indbyggerantal, der uanset alder har mindst ti ansatte i slutåret af vækstperioden. 2013 er startåret og 2016 er slutåret for den treårige vækstperiode.
Kilde: Eurostat.

Opfølgning på Disruptionrådets arbejde

ET ROBUST OG FLEKSIBELT ARBEJDSMARKED

Der anvendes følgende målepunkter som indikatorer for et robust og fleksibelt arbejdsmarked:

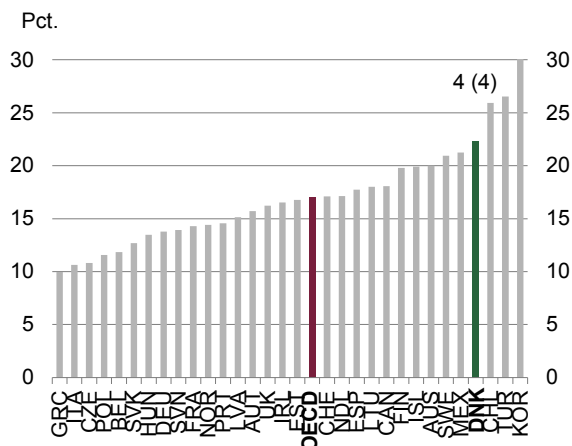
- Samlet arbejdsudbud, erhvervsfrekvens samt timer pr. beskæftiget
- Andel beskæftigede, der har skiftet job inden for seneste år
- Andel af beskæftigede lønmodtagere, der inden for de seneste 4 uger har deltaget i VEU

Udviklingen i målepunkterne

I 2017 var Danmark nr 29 blandt OECD-landene i forhold til det samlede arbejdsudbud mod nr. 28. i 2016. Dermed placerer Danmark sig et stykke under gennemsnittet for OECD-landene. Den forholdsvis lave placering dækker over, at Danmark ligger lavt på antallet af arbejdstimer pr. beskæftiget (nr. 32 i både 2016 og 2017), men relativt højt på erhvervsfrekvensen (nr. 6 i 2017 og nr. 4 i 2016), se figur 18.

I 2017 har Danmark 4. højeste andel beskæftigede, der har skiftet job det seneste år blandt OECD-landene, se figur 19.

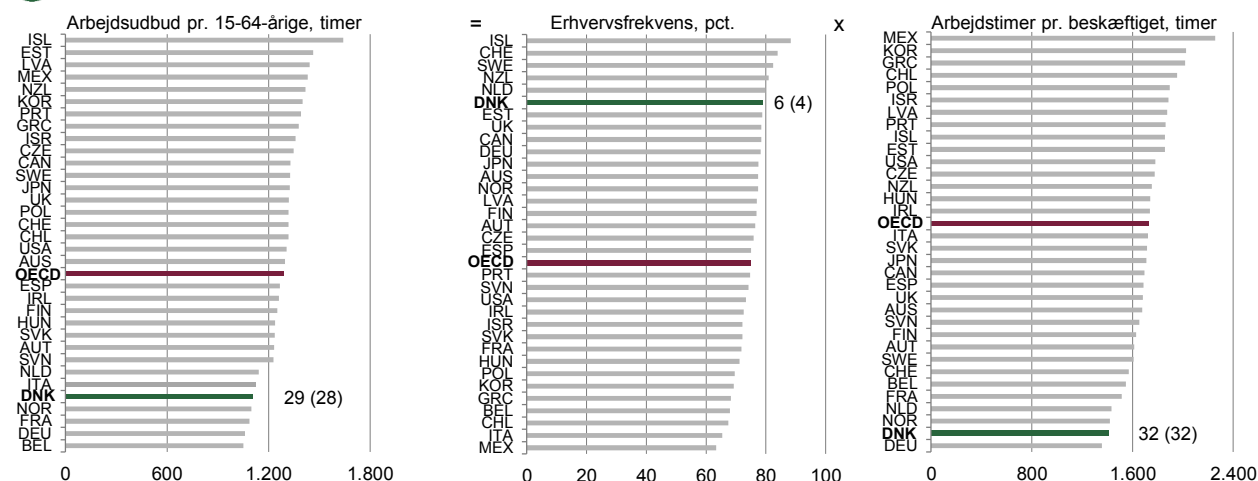
➔ **Figur 19** Andel af beskæftigede, der har skiftet job i det seneste år, 2017

Anm.: Andelen af personer, der angiver at have været i deres nuværende job i mindre end ét år, på basis af Labour Force Survey. Det bemærkes, at man både kan være skiftet til deres nuværende job fra anden beskæftigelse og fra ledighed. USA indgår i opgørelsen for 2016, men ikke i 2017, grundet manglende data. OECD er et simpelt gennemsnit af de i figuren viste lande.
Kilde: OECD.

Danmarks rangering har været stabil siden 2013, se figur 20.

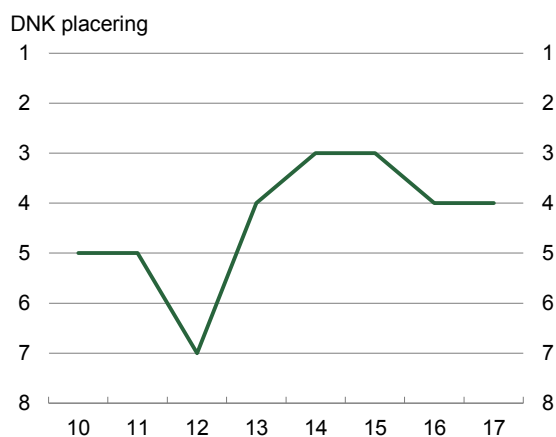
➔ **Figur 18** Samlet arbejdsudbud, erhvervsfrekvens og arbejdstid pr. beskæftiget, 2017

Anm.: Erhvervsfrekvensen er opgjort på baggrund af Arbejdskraftundersøgelsen (AKU). Ved beregning af arbejdsudbuddet er det antaget, at arbejdsløse vil arbejde samme timetal som beskæftigede. Både arbejdstid og erhvervsfrekvens påvirkes af konjunkturerne i de enkelte lande. Tyrkiet er udeladt pga. mangel på data. Data for arbejdstimer pr. beskæftiget for BEL er fra 2016 pga. mangel på data. Opgørelsen af arbejdstimer er forbundet med usikkerhed. Det skyldes, at de opgjorte arbejdstimer i de enkelte landes nationalregnskaber trækker på forskellige kilder, herunder arbejdskraftundersøgelsen, virksomhedssurveys eller registerbaserede statistikker, som det er tilfældet i Danmark. Den selvrapporterede arbejdstid i arbejdskraftundersøgelsen generelt vil give lidt højere estimater end registerbaserede statistikker, hvor ikke alt overarbejde indberettes. I det danske nationalregnskab er der dog indarbejdet en korrektion, som til dels adresserer problemstillingen. Omvendt er arbejdskraftundersøgelsen i modsætning til registerbaserede opgørelser behæftet med stikprøveusikkerhed (navnlig for Danmark, hvor stikprøven er lille).
Kilde: OECD og egne beregninger.

Opfølgning på Disruptionrådets arbejde

→ **Figur 20** Danmarks placering blandt OECD-landene, andel af beskæftigede, der har skiftet job i det seneste år, 2010-2017

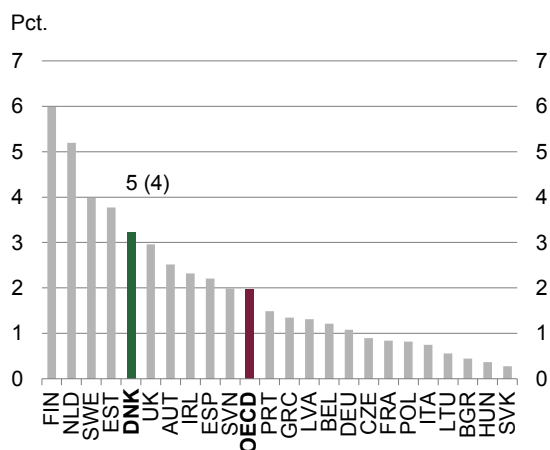

Anm.: Andelen af personer, der angiver at have været i deres nuværende job i mindre end ét år. Det bemærkes, at der for KOR alene er data for årene 2016-2017, og at KOR rangerer højest blandt OECD-landene i disse to år, hvilket forklarer et faldt i placering for DNK fra 2015 til 2016.

Kilde: OECD.

I 2017 har godt 3 pct. af de beskæftigede lønmodtagere deltaget i VEU inden for de seneste fire uger. Det er det femte højeste blandt OECD-landene, men nogenlunde på niveau med de lande Danmark typisk sammenligner sig med, se figur 21.

→ **Figur 21** Andel beskæftigede 30-64-årige, der har deltaget i formel uddannelse de seneste fire uger, 2017

Anm.: Andel af beskæftigede 30-64-årige, der har deltaget i formel uddannelse eller opkvalificering på alle uddannelsesniveauer i de forudgående fire uger på opgørelsesstidspunktet. Det vil sige, at opgørelsen inkluderer både ordinær uddannelse, samt grundlæggende og videregående voksen- og efteruddannelse. Alle typer af beskæftigede er medtaget.

Kilde: Eurostat særkørsel.